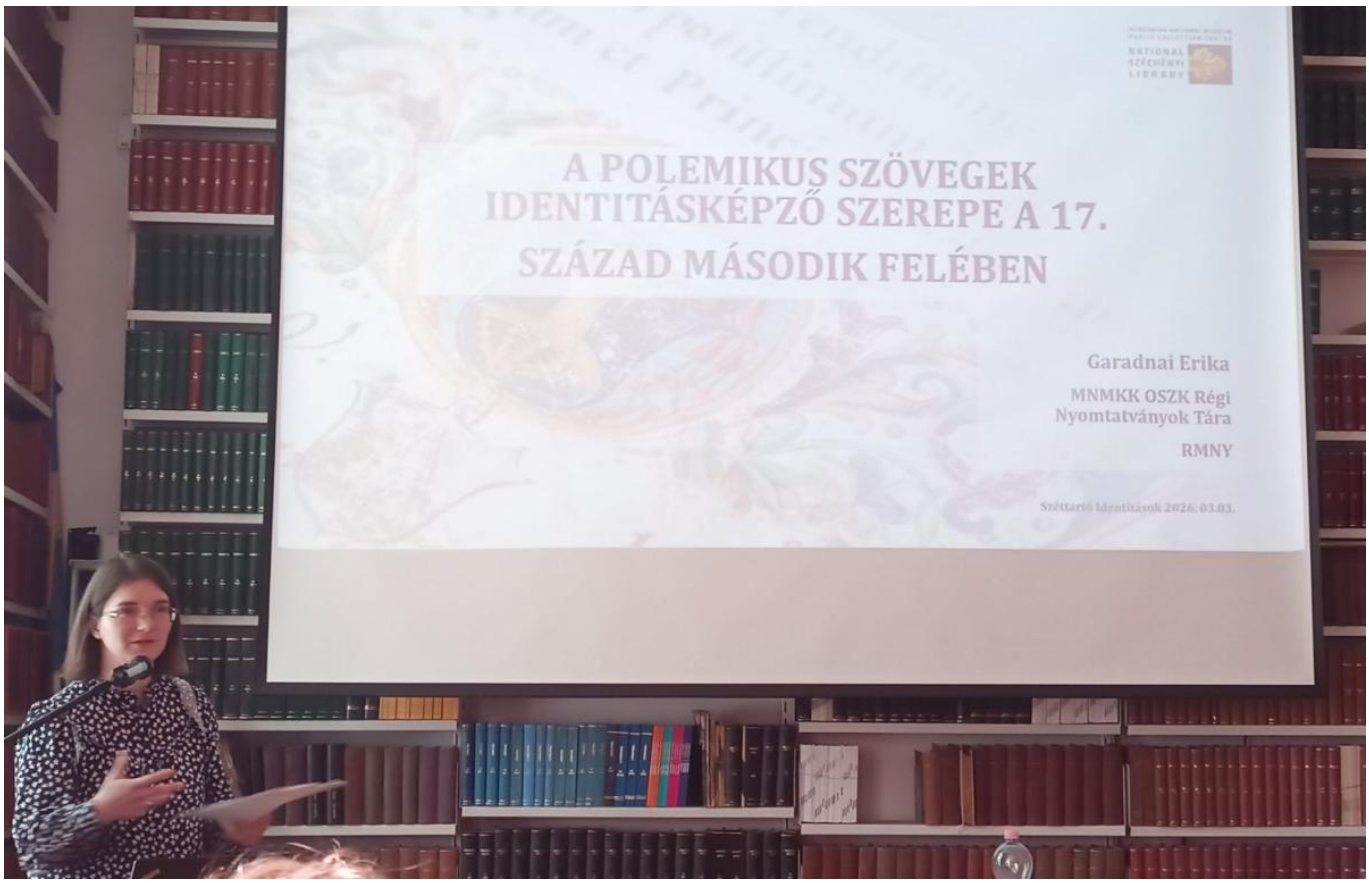
A kora újkori identitásformák történeti és irodalmi vizsgálata – műhelykonferencia az ELTE BTK Irodalomtudományi Kutatóintézetében

2026/04/09

A rendezvényen intézményünket Garadnai Erika, az OSZK Régi Nyomtatványok Tára tudományos kutatója képviselte, aki a XVII. századi polemikus nyomtatványok identitásképző szerepéről tartott előadást.

[1]

2026. március 3-án *Széttartó identitások a kora újkori Magyar Királyságban* címmel rendeztek műhelykonferenciát [2] az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Irodalomtudományi Kutatóintézetében. A rendezvényen intézményünket **Garadnai Erika,** az OSZK

Régi Nyomtatványok Tára tudományos kutatója képviselte, aki a XVII. századi polemikus nyomtatványok identitásképző szerepéről tartott előadást.

A HTK Irodalomtudományi Kutatóintézet Reneszánsz osztálya által szervezett műhelykonferencia a **Tarnai Andor-emlékévben** megkezdett szakmai párbeszédet folytatta, amely a kora újkori Magyar Királyságban élő nemzetiségek identitásának formálódását vizsgálja. Az előadások a kora újkori szövegekben megragadható etnogenezis kérdéseire, a vallási eszmerendszerben gyökerező öntudat és önértelmezés jelenségeire, valamint a nemzetiségi nyelvek identitásformáló hatására irányították a figyelmet.

A konferencia középpontjában a XVII. század első évtizedeiben bekövetkező jelentős történelmi változások álltak, amelyek dinamizálták a nemzetiségek és felekezetek közötti kollektív diskurzust. Ebben a folyamatban a közösségek újraértelmezték a Magyar Királysághoz való tartozásukat, valamint az ennek leírására szolgáló natio, populus, gens, civitas és patria fogalmakat. A kora újkori Magyar Királyság multietnikus államalakulat volt, amelynek értelmiségét eredetére, neveltetésére és nyelvére tekintve sem lehet egységes jellemzőkkel leírni. A kialakuló identitások elsősorban a különböző nemzetiségek történeti irodalmában, illetve a historia litteraria korai törekvéseiben őrződtek meg.

A Tarnai Andor kutatásai óta ismert hungarus-tudat mellett ebben az időszakban számos, egymással olykor élesen szemben álló, máskor kevésbé kézenfekvő módon együttműködő toposzrendszer alakult ki párhuzamosan. A konferencia felkért előadói e jelenségeket a nyelvészet, az irodalomtörténet és a történettudomány nézőpontjából vizsgálták, összegző és részproblémákat feltáró előadásokban.

Garadnai Erika, az OSZK Régi Nyomtatványok Tára tudományos kutatója *A polemikus szövegek identitásképző szerepe a XVII. század második felében* című előadásában a korszak meghatározó, felekezeti identitást formáló hitvitázó nyomtatványait elemezte. Előadásában rámutatott a nyomtatott vitairatok társadalomformáló jelentőségére, valamint arra a szerepre, amelyet a városi és gyülekezeti életben betöltöttek, és amely a lokális identitás kialakulásában is meghatározónak bizonyult. Emellett bemutatta a felekezetileg meghatározott politikai identitás polemikus iratokban megjelenő, kidolgozott toposzrendszerét is.

2026/04/09 - 16:49

Source URL: https://oszk.hu/en/node/7620

Links:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Garadnai-Erika_260303.jpg
[2] https://tti.abtk.hu/esemenynaptar/esemeny-reszletei/898/szettarto-identitasok-a-kora-ujkori-magyar-kiralysagban
[3] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[4] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon